

Eurooppalaisen kulttuuriperintötunnuksen hakeminen

Euroopan unioni toivoo jäsenmailtaan toimia eurooppalaisen kulttuuriperinnön vaalimiseksi. Asian edistämiseksi Euroopan komissio otti käyttöön vuonna 2014 Euroopan kulttuuriperintötunnus -käytännön. Tunnus myönnetään EU-maissa sijaitseville kohteille hakemuksesta. Tavoitteena on lisätä Euroopan kansalaisten tietämystä Euroopan historiasta ja unionin rakentamisesta sekä yhteisestä mutta monimuotoisesta kulttuuriperinnöstä, varsinkin Euroopan yhdentymisen perustana olevien demokraattisten arvojen ja ihmisoikeuksien osalta.

Tähän mennessä kulttuuriperintötunnuksia on myönnetty 29 eri kohteelle, ja vuonna 2018 nimettävät yhdeksän uutta kohdetta on jo valittu. Tunnus on pysyvä, mutta sen säilyttämiseksi kohteiden tulee noudattaa tunnuksen myöntämisen edellyttämiä kriteerejä.

Tunnus ei maksa mitään, eikä EU anna rahaa tunnuksen saaneille kohteille. Tässä mielessä tunnus muistuttaa Unescon maailmanperintökohteiden valintaa.

Tunnuksen saaneiden kohteiden kirjo on laaja. Niiden joukossa on muun muassa antiikin Ateenan kaupunkikeskusta demokratian idean syntysijana, Gdańskin telakka solidaarisuuseumuseoineen, Portugalin kansallisarkistossa säilytettävä kuolemanrangaistuksen kieltävä asiakirja vuodelta 1867 ja Franjan partisaanisairaala Slovenian vuoristossa. Suomea lähin kohde löytyy Tallinnasta: Suurkillan talon historia kiinnittyy muun muassa hansaliittoon.

Akatemiatutkija Tuuli Lähdemäen (julkaistu: Helsingin Sanomat, verkkolehti 27.12.2017 2:00) mukaan Suomen kannattaisi hyödyntää aktiivisesti tunnusta ja olla samalla mukana määrittelemässä Euroopan yhteisen kulttuuriperinnön muodostumista. Komissio järjestää tunnuksen saaneille kohteille vuosittaisia verkostoitumistapahtumia. Tunnusta voi hyödyntää valittujen kohteiden tunnetuksi tekemisessä ja niiden merkitysten viestinnässä.

Lähdemäki kysyikin artikkelissaan aiheellisesti, voisiko vaikkapa suomalaisen tasa-arvon historiasta tulla eurooppalaista kulttuuriperintöä:

”Suomalaiset naiset saivat äänioikeuden ensimmäisenä Euroopassa vuonna 1906. Vaalilain muutosta edelsi vuosikymmenten työ naisten oikeuksien puolesta. Tämän työn voimahahmo oli Minna Canth, jonka syntymäpäivänä Suomessa liputetaan tasa-arvon kunniaksi.

Kuopio olisi luonteva paikka tasa-arvon perinnön vaalimiselle. Minna Canthin perintöä esitellään jo nyt Kuopion korttelimuseossa ja sen lähellä sijaitseva Canthin koti- ja liiketalo Kanttila on määrä kunnostaa kulttuurikäyttöön.

Kulttuuriperintö on juuri nyt ajankohtainen teema EU:ssa, sillä vuosi 2018 on kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi.”

26.02.2018

Kuopion kaupunki pitää aloitetta hyvänä ja kannatettavana. Kuopion kaupunki on valmis ottamaan haasteen vastaan, sillä se sopii erinomaisesti Kuopion 2030 Hyvän elämän pääkaupunki - terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta -strategian tavoitteisiin.

Kirjailija Minna Canthin ja muiden Kuopiossa vaikuttaneiden toimijoiden rooli on ollut keskeinen suomalaisten naisten äänioikeuden saamisessa. Kuopion aktiiviset toimijat olivat omalta osaltaan mukana siinä, että Minna Canthin ja tasa-arvon päivä 19.3. tuli yleiseksi liputuspäiväksi 2007. Kuopiolaisilla on pitkät perinteet päivän juhlistamiseksi eri muodoissa.

Kansalaisten tasa-arvoa korostava kaupungin kulttuuriperintö vahvistaa yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunteita ja vaalii rakentavaa kertomusta kaupunkimme menneisyydestä ja sen keskeisestä roolista Suomen ja koko Euroopan yhteisessä demokratian kehityksessä. Aktiivisesti toimimalla voimme itse vaikuttaa siihen, millaisena suomalaisuus ja eurooppalaisuus näyttäytyvät tulevaisuudessa.

Valmistelija
Pekka Vähäkangas
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 17 18 2792

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus päättää, että Kuopion kaupunki ilmaisee halukkuutensa olla mukana, mikäli Suomi hakee Eurooppalaista kulttuuriperintötunnusta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

